

Handläggare
Sigrún Andersdóttir
Telefon: 08-508 25 119

Till
Socialnämndens organisations- och
föreningsutskott
2019-06-18

Projektet ”Genomgångslägenheter”

Ansökan om tidsbegränsat bidrag år två från föreningen
Terrafem

Förvaltningens förslag till beslut

1. Organisations- och föreningsutskottet avslår föreningen Terrafems ansökan om tidsbegränsat bidrag för perioden 1 september 2018 till och med 31 augusti 2020 för projektet ”Genomgångslägenheter”.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Lisa Cadenius
Tf avdelningschef

Eva-Lotta Elmér
Enhetschef

Sammanfattning

Föreningen Terrafem ansöker om 1 473 000 kronor i tidsbegränsat bidrag för perioden 1 september 2018 till och med 31 augusti 2020 för projektet ”Genomgångslägenheter”.

Förvaltningen bedömer att Terrafem inte har genomfört verksamheten i enlighet med organisations- och föreningsutskottets, OFU:s, beslut och inte uppnått projektets samtliga mål. Den utredning som låg till grund för OFU:s beslut att bevilja bidrag för första verksamhetsåret är inte längre aktuell då projektet i praktiken fått en ändrad inriktning. Terrafem har inte efterlevt kraven i riktlinjerna avseende att meddela förvaltningen om förändringarna i projektets inriktning. Förvaltningen bedömer att Terrafem inte ska beviljas tidsbegränsat bidrag för ett andra år av projekt ”Genomgångslägenheter”.

Bakgrund

Terrafem beviljades ett tidsbegränsat bidrag om 782 000 kronor för första året av projekt "Genomgångslägenheter" på OFU:s sammanträde den 7 september 2018. Beslutet avsåg perioden 1 september 2018 till och med 31 augusti 2019. Projektet drivs i sju lägenheter som tidigare ingått i Terrafems skyddade boende, som föreningen kallar "kvinnojour".

Föreningen Terrafem har från år 2015 beviljats medel från OFU för skyddat boende för våldsutsatta kvinnor, i form av verksamheterna kvinnojour och tjejhushus. Under åren 2015-2018 beviljades Terrafem bidrag för totalt tolv lägenheter i kvinnojour samt sex lägenheter i tjejhushus, alltså arton lägenheter totalt.

OFU beviljade på sammanträdet den 12 december 2018 Terrafem ett verksamhetsbidrag för fem platser i kvinnojouren, om totalt 360 000 kronor. Minskningen från tolv till fem platser i kvinnojouren gjordes på grund av att sju av kvinnojourens lägenheter används i projekt "Genomgångslägenheter". De sex platserna i tjejhuset ingick inte i beslutet om verksamhetsbidrag då det under hösten 2018 framkommit att Terrafem inte utnyttjat tjejhusets lägenheter sedan slutet av år 2016 på grund av markarbeten utanför fastigheten.

OFU gav i samband med beslutet om verksamhetsbidrag för 2019 Terrafem en ny möjlighet att beviljas ytterligare 325 000 kronor i verksamhetsbidrag för tjejhuset, under förutsättningen att föreningen kunde visa att de börjat använda lägenheterna. OFU beslutade på sammanträdet den 19 mars 2019 att inte bevilja Terrafem ett utökat verksamhetsbidrag för tjejhuset då lägenheterna fortsatt inte utnyttjas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd inom administrativa avdelningen. Förvaltningens handläggning av bidrag utgår från "Riktlinjer för bidrag till ideella föreningar" beslutade av socialnämnden den 16 april 2019.

Ärendet

Föreningen Terrafem, organisationsnummer 802409-1970, ansöker hos OFU om 1 473 000 kronor i tidsbegränsat bidrag för projektet "Genomgångslägenheter". Bidraget avser perioden 1 september 2018 till och med 31 augusti 2020.

Sökande förening

Terrafem är en ideell förening som sedan år 2000 arbetar för att stärka och stödja flickor och kvinnor med utländsk härkomst som utsätts för våld av närstående. Terrafem driver en rikstäckande jourtelefon, ett skyddat boende och en juristjour för våldsutsatta flickor och kvinnor. Terrafem är en riksorganisation med ett antal lokalföreningar.

Aktuell ansökan

Målgrupp

Kvinnor som behöver fortsatt skydd och/eller stödinsatser efter vistelsen i ett skyddat boende.

Verksamhet

Projekt ”Genomgångslägenheter” består av boende och stödinsatser för våldsutsatta kvinnor och medföljande barn, efter att en placering i skyddat boende avslutats.

Terrafem beskriver att boende i en genomgångslägenhet innebär ett steg mot ökad självständighet, men med en viss nivå av stöd och skydd. Kvinnorna kan ta ökat ansvar för sitt dagliga liv, samtidigt som de undviker isolering och kan få stöd vid behov. Följande stödinsatser erbjuds de boende i genomgångslägenheter.

Bearbetande samtal

De bearbetande samtalen tar sin utgångspunkt i den enskilda kvinnans behov och ges i form av personliga möten. Målsättningen är dels att ge känslomässigt stöd, med utgångspunkt i det våld som kvinnan har utsatts för, dels att ge kvinnan stöd att fatta väl avvägda och självständiga beslut om sin framtid.

Stödet att formulera strategier för framtiden

Stöd ges till kvinnan att formulera strategier för hur hon ska utforma sin framtid när det gäller försörjning, boende och hälsa. Stödet ges i form av personliga möten. Kvinnorna får bland annat hjälp att planera och söka boende, studier och arbete.

Gruppverksamhet

Olika gruppaktiviteter erbjuds som skapande verksamhet, gemensamma middagar, föreläsningar kring olika ämnen, diskussioner om sexualitet och kroppsuppfattning, feministiskt självförsvar och utåtriktade aktiviteter. Gruppverksamheten syftar till att stärka kvinnorna i deras självständighet och identitet. Det genomförs också aktiviteter anpassade till vuxna och barn som utflykter och firande av högtider.

Stödinsatser till medföljande barn

Medföljande barn ges ett eget mottagande med syfte att barnet ska veta var det befinner sig och varför. Barnet ges också möjlighet att själv berätta om sin situation eller ställa frågor. Barnet får stödsamtal tillsammans med mamman för att hjälpa barnet att bearbeta sina känslor och för att tydliggöra barnets behov av ytterligare stöd. Terrafem planerar även att starta stödgrupper för mammor med sina barn samt för barn.

Kontakt tas med ansvariga för närliggande skola eller förskola så att barnet så fort som möjligt kan fortsätta sin skolgång.

Mål

Terrafem anger följande mål för projekt ”Genomgångslägenheter”.

- Att kvinnor som bor på genomgångslägenheter ges bättre förutsättningar att klara ett självständigt liv.
- Att kvinnor som bor på genomgångslägenheter erhåller adekvat stöd i uppbrottsprocessen.
- Att kvinnor och deras barn erhåller ett boende där de känner trygghet och gemenskap.
- Att personalen på genomgångslägenheter upplever att de har redskap och kompetens för att ge relevant stöd till kvinnor.
- Att placerande socialtjänsthandläggare upplever att de kvinnor som de placerar på Terrafems genomgångslägenheter får adekvat stöd.
- Att kvinnor, personal och placerande socialtjänsthandläggare upplever att samarbetet fungerar bra och att det finns kanaler och redskap för att kommunicera med varandra.
- Att barns behov tillgodoses.
- Att barn kan bearbeta sina känslor så att de kan känna ökad trygghet.
- Att barn kan leva ett normalt liv.
- Att bandet mellan mamma och barn ska stärkas.

De fyra sista målen gällande barn är nya för andra projektåret.

Kompetens

Föreningen Terrafem har lång erfarenhet av att erbjuda stöd till kvinnor och flickor utsatta för våld i nära relation och hedersrelaterat våld. Terrafem har i enlighet med ansökan om tidsbegränsat bidrag anställt en psykolog på heltid för stödinsatser och en administratör på tjugofem procent i projekt ”Genomgångslägenheter”.

Två personer är anställda för att utföra stödinsatser i det skyddade boendet. Terrafem uppger att personalresurserna för stödinsatser i praktiken delas mellan genomgångslägenheter och skyddat boende. Psykologen som är anställd i projektet utför i huvudsak de bearbetande samtalen, medan de två anställda i det skyddat boendet i huvudsak utför praktiska stödinsatser och framtidsplanering. Skillnaden mellan de två insatserna, skyddat boende och genomgångslägenhet, uppges framför allt vara nivån av stöd. Kvinnor i genomgångslägenhet erbjuds i normalfallet ett bearbetande samtal per vecka och ett stödsamtal för praktiskt stöd.

I den aktuella ansökan har Terrafem utökat budgeten för personalkostnader från 591 000 kronor till 942 000 kronor för projekt ”Genomgångslägenheter” jämfört med första året. Förutom nuvarande personal vill Terrafem anställa en barnpedagog i projektet för att utveckla stödet till barn. Föreningen motiverar även den utökade budgeten för personalkostnader med att en del stödinsatser har behövt förläggas kvällstid. Detta på grund av att de flesta av kvinnorna som bor i genomgångslägenheterna antingen arbetar eller studerar dagtid.

Jämställdhet

Terrafems verksamhet riktar sig till tjejer och kvinnor. Terrafem arbetar för jämställdhet mellan könen genom att stödja kvinnor och flickor som är utsatta för våld i nära relation. Terrafem tar inte emot män i genomgångslägenheterna eller i det skyddade boendet.

Lokal

Projektet bedrivs i sju lägenheter som tidigare tillhörde Terrafems skyddade boende, kvinnojour. Lägenheterna ligger i en gemensam korridor. Utöver de tolv lägenheterna har Terrafem en lokal på en annan plats i staden som används för gemensamma aktiviteter, stödsamtal och personalkontor.

Budget

Terrafem har utökat budgeten för projekt ”Genomgångslägenheter” med 871 000 kronor jämfört med ansökan för projektets första år. Förutom personalkostnader som utökats med 351 000 kronor utgörs ökningen framför allt av övriga kostnader, för bland annat telefoni, larm, försäkringar, städning och it. Budgeten för övriga kostnader har utökats från 80 000 kronor i den tidigare ansökan till 296 000 kronor i den aktuella ansökan. Det bidragsbelopp som Terrafem ansöker om från OFU har utökats från 781 604 i ansökan för första året till 1 473 000 kronor i den aktuella ansökan.

Intäkter	Belopp
Insamling och gåvor	
Intäkter för utförda tjänster	750 000
OFU	1 473 000
Summa intäkter	2 223 000
Kostnader	
Personalkostnader	942 000
Konsulter	52 500
Resor	7 500
Lokal	917 250
Kostnader för förbrukningsmaterial	7 500
Övriga kostnader	296 250
Summa kostnader	2 223 000

Redovisning av första halvåret

Under det första dryga halvåret av projekt ”Genomgångslägenheter” har sju kvinnor totalt tagit del av insatsen. Vid projektets start flyttade sex kvinnor in i genomgångslägenheterna, varav samtliga bor kvar. Den sjunde kvinnan har flyttat in efter projektets start. Fem av de sju kvinnorna tillhör Stockholms stad.

Terrafems redovisningar visar att de planerade stödinsatserna har genomförts som planerat. I genomsnitt har kvinnorna fått ett bearbetande stödsamtal i veckan och några stödinsatser i veckan för praktiskt stöd och för att planera sin framtid. Vidare har gruppaktiviteter genomförts regelbundet, bland annat utflykter och firande av högtider. De boende anger att de är nöjda med det stöd som de får. Terrafem uppger att kvinnorna i verksamheten framför allt har behov av ett socialt sammanhang för att undvika isolering, praktiskt stöd och hjälp med kontakt med myndigheter. Alla kvinnor som bor i genomgångslägenheterna antingen arbetar eller studerar. Terrafem bedömer att målen för projektet gällande stöd till kvinnorna och personalens kompetens har uppfyllts.

I den första redovisningen som Terrafem lämnade till förvaltningen, gällande september och oktober 2018, angav Terrafem att fyra kvinnor placerats i genomgångslägenheterna av socialtjänsten. Terrafem redovisade vidare att placering socialtjänst var nöjda med insatserna som kvinnorna fick i genomgångslägenheterna och att samarbetet fungerade bra. I ett mail i januari 2019 fick Terrafem en fråga från förvaltningen om vilken avgift socialtjänsten betalade för placeringen i genomgångslägenhet. Terrafem svarade då att

placerande stadsdelar kan betala 9 500, 10 500 eller 11 000 kronor beroende på storlek på lägenheten för hyra, el och internet, samt att ytterligare kostnader tillkom för stödinsatserna.

I samband med att förvaltningen begärt att få kontaktuppgifter till placerande socialsekreterare meddelade Terrafem att ingen av de sju kvinnor som bor i genomgångslägenheterna har placerats av socialtjänsten. Det framkom vidare att ingen av kvinnorna från Stockholms stad har fått stödinsatser i genomgångslägenheterna bekostade av socialtjänsten. Fyra av kvinnorna har tidigare varit placerade på Terrafems skyddade boende och vid avslutad placering valt att flytta till en genomgångsbostad hos Terrafem utan att få insatsen beviljad från socialtjänsten. Tre av kvinnorna har själva sökt sig till Terrafem och har inte varit placerade i skyddat boende tidigare.

Förutom OFU:s bidrag har de intäkter som Terrafem fått i projektet varit den avgift, för hyra, el och internet, som kvinnorna själva betalar till Terrafem. Avgiften uppgår till 9 500, 10 500 eller 11 000 kronor beroende på lägenhetens storlek.

Förvaltningens bedömning

Projektets genomförande, första halvåret

Förvaltningen har i tjänsteutlåtandet för bidrag för år ett gjort bedömningen att projekt ”Genomgångslägenheter” uppfyller de fyra kriterierna i riktlinjerna (dnr 8.1.1-444/2018, sammanträde 7 september 2018 § 5). Förvaltningen bedömde att projektet skulle kunna bli ett komplement till socialtjänstens övriga insatser för våldsutsatta kvinnor. Bedömningen gjordes utifrån de uppgifter och den plan för projektet som Terrafem presenterat in sin ansökan.

Syftet med projekt ”Genomgångslägenheter” som Terrafem angav i sin ansökan för projektets första år var att erbjuda stöd till våldsutsatta kvinnor som efter en avslutad placering på skyddat boende är i fortsatt behov av stöd och skydd.

Genomgångslägenheten skulle vara en övergång för kvinnan mellan ett skyddat och helt självständigt boende. I ansökan för projektets första år uppgav Terrafem vidare att socialtjänsten skulle bevilja kvinnorna placering i genomgångslägenhet, och stå för kostnader för stödinsatserna. Två av Terrafems konkreta mål för projektet var att placerande socialtjänst ska anse att kvinnan erbjuds adekvat stöd, och att det ska finnas ett fungerande samarbete mellan kvinnan, Terrafem och socialtjänsten.

Som framkommer ovan har projektet under det dryga första halvåret fått en annan inriktning än den som Terrafem angivit i sin tidigare ansökan och som OFU beviljat bidrag för. Ingen av kvinnorna från Stockholm har beviljats boende eller stödinsatser på Terrafems genomgångslägenheter genom socialtjänsten. Tre av kvinnorna har själva tagit kontakt med Terrafem och har inte tidigare varit placerade på skyddat boende. Genomgångslägenheterna har alltså bara i drygt hälften av fallen varit just boende efter en vistelse i skyddat boende. Förvaltningen anser att den ändrade inriktningen för projektet ”Genomgångslägenheter” medför att en ny bedömning behöver göras av projektet och hur det kompletterar socialtjänstens övriga insatser.

Terrafem har, trots att verksamheten har bedrivits på ett annat sätt än vad föreningen först uppgav, inte anpassat inriktningen för projektet i den aktuella ansökan. Terrafem anger fortsatt att det är socialtjänsten som ska placera kvinnorna i genomgångslägenheterna och stå för stödinsatserna, samt att insatsen ska följa efter en akut vistelse i skyddat boende. Då Terrafem inte ändrat inriktning i den aktuella ansökan bedömer förvaltningen att Terrafem inte har tagit hänsyn till utfallet av projektets första dryga halvår.

Vad gäller det kompletterande behovet av genomgångsbostäder för våldsutsatta kvinnor kan nämnas att staden för år 2019 utökat budgeten för Stiftelsen hotellhem i Stockholm, SHIS, med 45 miljoner kronor för drift av genomgångsboenden. Dessa utökade medel kommer bland annat användas för att utveckla SHIS utbud av genomgångsboenden för våldsutsatta personer. Socialnämnden har för 2019 ett gemensamt uppdrag med SHIS om att utveckla arbetet med att kunna tillgodose behovet av genomgångsbostäder för målgruppen våldsutsatta som tvingas flytta. I kontakt med SHIS meddelar de att de kan utföra samtliga uppdrag som de får från Stockholms stadsdelsförvaltningar gällande genomgångsboenden för våldsutsatta personer.

Terrafem har utökat det sökta beloppet från OFU till nästan det dubbla jämfört med ansökan för år ett, från 781 604 till 1 473 000 kronor. Förvaltningen anser därför att det krävs en ny bedömning av om den sökta verksamheten har rimliga kostnader.

Terrafem har utökat budgeten för projekt ”Genomgångslägenheter” med totalt 871 000 kronor jämfört med budgeten för projektets första år. Då den sökta verksamheten fortfarande ska gälla sju platser i genomgångslägenheter och med samma planerade stödinsatser anser förvaltningen att kostnadsökningen inte är rimlig.

Kostnadsökningarna gäller huvudsakligen personalkostnader och övriga kostnader. När det gäller personalkostnader motiverar Terrafem ökningen med att det uppstått högre kostnader än budgeterat för kvällsarbete då kvinnorna i regel arbetar eller studerar på dagtid, samt att föreningen vill anställa en barnpedagog i verksamheten. Förvaltningen anser att Terrafem i stället för att utökade budgeten för kvällsarbete borde anpassa stödpersonalens ordinarie arbetstid utifrån kvinnornas behov och livssituation. Då barnen som bor i genomgångslägenheterna går i skola eller förskola dagtid då deras mammor arbetar eller studerar anser förvaltningen vidare att det inte är rimligt att bekosta en barnpedagog i verksamheten.

Förvaltningen anser inte heller att det är rimligt att Terrafem utökat budgeten för övriga kostnader, för bland annat telefoni, larm, försäkringar städning och it, från 80 000 kronor till 296 000 kronor jämfört med den tidigare ansökan. Denna typ av kostnader brukar i regel brukar vara fasta och förvaltningen ser inga skäl till att Terrafem för projektets andra år skulle behöva betala drygt 200 000 kronor extra för samma tjänster.

Projektets träffsäkerhet

I och med att inga av kvinnorna från Stockholms stad fått insatsen beviljad av socialtjänsten så har förvaltningen inte kunnat kontakta placerande socialsekreterare för en utvärdering av insatsen. Förvaltningen anser att det faktum att det är Terrafem som ensamma gör bedömningen om vilka kvinnor som ska beredas plats i genomgångslägenheterna kan riskera träffsäkerheten för projektet. Det vill säga att behoven hos de kvinnor som bereds plats i genomgångslägenheterna matchar det kombination av skydd och stöd som erbjuds.

Alla kvinnor som bor i genomgångslägenheterna antingen arbetar eller studerar. Terrafem uppger att kvinnorna framför allt har behov av praktiskt stöd, hjälp med kontakt med myndigheter och ett socialt sammanhang för att undvika isolering. Förvaltningen anser att det, utan närmare kunskap om varje kvinnas situation, är möjligt att kvinnornas behov av praktiskt stöd och socialt sammanhang skulle kunna tillgodoses genom öppna insatser.

Socialnämndens riktlinjer för bidrag till ideella föreningar

Som framkommer ovan har Terrafem inte meddelat förvaltningen om att projektet fått en ny inriktning och att inga placeringar gjorts från socialtjänsten. Terrafem har tvärtom svarat att socialtjänsten stod för placeringar och att de varit nöjda med stödet som kvinnorna

fick. Det var inte förrän förvaltningen efterfrågade kontaktuppgifter till placerande socialsekreterare som ändringen i projektets inriktning framkom.

Av socialnämndens riktlinjer för bidrag till ideella föreningar framgår att föreningar som tar emot bidrag snarast ska kontakta förvaltningen vid förändringar i förhållanden som legat till grund för OFU:s beslut, till exempel förändringar i stadgar, aktiviteter, deltagarantal eller öppettider. Förvaltningen anser att Terrafem inte har följt riktlinjerna genom att de inte meddelat förvaltningen om projektets ändrade inriktning.

Förvaltningen bedömer sammantaget att Terrafem inte har genomfört verksamheten i enlighet med OFU:s beslut, och inte uppnått projektets samtliga mål. Den bedömning förvaltningen gjorde i utredningen av tidsbegränsat bidrag för år ett är utifrån förändringarna i projektets inriktning inte längre aktuell. Terrafem har dessutom inte följt riktlinjerna genom att inte kontakta förvaltningen om förändringarna i projektets inriktning. Förvaltningen bedömer att Terrafem inte ska beviljas tidsbegränsat bidrag för ett andra år av projekt ”Genomgångslägenheter”.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att organisations- och föreningsutskottet avslår föreningen Terrafems ansökan om tidsbegränsat bidrag för perioden 1 september 2018 till och med 31 augusti 2020 för projektet ”Genomgångslägenheter”.